

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Pe un an 1000 Lei,
pe o jumătate de an 500 Lei

abonamentele se plătesc
înainte!

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava-Mică sub Nr. 3-1933

Intemeietori: † Al. Lupeanu-Melin și Iuliu Maior

Proprietar și director: IULIU MAIOR

Redactor: SEVER BARBU

Adresa: BLAJ, jud. Târnava-Mică. Telefon Nr. 168

ANUNȚURI ȘI RECLAME:

Un șir Corp V, adică de lărgimea a doi milimetri. Lei 30
Lărgimea de 1 cm. 120 Lei

Revenirea administrației românești în Ardealul cedat

Indată ce a venit la guvern d-l Dr. Petru Groza, D-Sa a rugat pe d-l mareșal Stalin, să dea voie, să se reintroducă administrația românească în Ardealul cedat. D-l mareșal Stalin s'a învovt, iară guvernul a hotărât, să facă o mare sărbătoare de trei zile, în cursul căreia să plece la Cluj, spre a prelua la fața locului administrația românească. La această sărbătoare a luat parte și M. Sa Regele Mihai I, ceea ce a dat o și mai mare strălucire sărbătorii.

Marți, 13 Martie, M. Sa Regele, guvernul și d-l A. I. Vășinschi, întovărășit de mai mulți militari înalți ruși, au sosit în piața Clujului, unde s'a făcut marea sărbătoare, la care a vorbit mai întâi d-l profesor Dr. Teofil Ves-

can în numele populației din Ardealul de Nord, d-l Jordachy Loajoș în numele muncitorilor români și unguri, d-l prim-ministru Dr. Petru Groza și d-l A. I. Vășinschi.

A urmat apoi defilarea, recepția dela prefectura județului, masa comună dela Colegiul Academic și pe urmă ședința consiliului de miniștri.

În aceeaș vreme s'a sărbătorit revenirea administrației românești în Ardealul cedat și în Capitală și în întreaga țară. La noi la Blaj a slujit însuși I. P. S. nostru administrator apostolic Dr. Valeriu Traian Frențiu, înconjurat de canonici.

Își poate oricine închipui, ce mare fericire a fost pentru Români noștri din Ardealul cedat, când l au văzut pe M. Sa Regele eliberator, care a făcut cu puțință această sărbătoare prin hotărârea sa din 23 August 1944.

găm pe Preacurata Vergură Maria, la sărbătoarea sa, ca să se întrepruie Fiului său Isus, să ne trimită vestea cea bună, vestea cea mare, care este: pacea, o pace dreaptă și senină, pe care o așteptăm și după care suspinăm unul fiecare.

Pr. Nicolae Pușcă

Vestea cea bună

An de an, la 25 Martie, prăznuim una din cele patru sărbători închinare Preacuratei Vergure Maria: Buna Vestire. Vestea cea bună a Mariei, când ingerul Gavril s'a coborât din înălțimile cerului, ca trimisul celui mai de frunte Impărat, la umila Fecioară din Nazaret, cu misiunea înaltă de a-i vesti, că va naște pe Mântuitorul lumii, zicându-i: „Bucură-te ceea ce ești plină de dar. Domnul este cu tine. Binecuvântată ești între femei“, pentru că apoi să adaugă, după ce a văzut că Maria s'a spăimântat: „nu te teme, Marie, căci ai aflat dar la Dumnezeu. Iată, vei naște fiu și-i vei pune numele lui Isus. Acesta va fi mare și fiul lui Dumnezeu se va chema“. Maria, cunoscându-și viața sa curată, întrebă: „Cum va fi aceasta?“ Ingerul i-a răspuns „Spiritul Sfânt se va pogori peste tine și puterea Celui Preaînalt te va umbri, că la Dumnezeu nimica nu este cu neputință“. Maria s'a supus voinței lui Dumnezeu prin cuvintele „Iată roaba Domnului, fie mie după cuvântul tău!“ Și astfel în acea clipă binecuvântată Fiul Sfânt al lui Dumnezeu trup s'a făcut.

Maria, este așadar mama lui Isus Hristos. Mama Aceluia care a pășit în lume, ca să mântuiască lumea de păcat, dând omului puțința de a-și câștiga bunul cel mai mare, pierdut în urma păcatului, fericirea veșnică. Ea a fost cea mai sfântă și mai curată femeie, care a călcat vreodată pe acest pământ. De douăzeci de veacuri, lumea creștină o adoră ca pe adevărata Regină a cerului. În biserica noastră, Preacurata Vergură Maria se bucură de o cinste specială. Bărbați și mai ales femei

s'au înrolat sub steagul acestei Mame bune conlucrând cu îndemnul și șoapta sa, imitându-i virtuțile alese și astfel înaintând pe calea desăvârșirii.

Maria este mama tuturor Intristaților și năcăjiților. Și oare când a fost intristarea mai mare asupra poporului nostru ca acum? Câte plâsete și lacrimi! Câte vaiete și sbucium! Câtă durere în sufletele acelor cari și-au pierdut pe cei dragi ai lor pe câmpurile de bătaie! Câtă durere în sufletele copilașilor și a mamei lor pentru tătutul dus de parte...! Câtă jale și durere în sufletele mamei lor pentru fiii lor, plecați pentru totdeauna! Și aici mă gândesc la mamele din comuna mea, multe la număr, cari au vărsat și varsă și acum multe lacrimi pentru fiii lor, morți departe, fără a i fi putut îmbrățișa și a le fi putut da sărutul ultim.

Însă, să nu ne descurajăm! Să privim sus la ceruri! Să privim la Preacurata Vergură Maria, dela care vom primi putere și încurajare. Și prin inima sa a trecut sabia durerii și a amărăciunii, asistând la tragedia Fiului său, privind cu ochii săi, cum a fost bătut, sbiciut, încununat cu spini, târit la osândă, pironit pe lemnul crucii. Și cu toate acestea, nici un murmur, nici o desnađejde!

Să nu uităm că suntem în cele mai frumoase zile de reculegere sufletească, ne aflăm în postul sfințelor Paști, când se cade să căutăm biserica mai des ca până acum, să ne înfrânăm trupul și pornirile, să ne rugăm mai mult și mai bine și ca o încoronare a tuturor acestora să primim cu sufletele curățite pe Isus din Sf. Cuminecătură.

Astfel oțeliți și curățiți sufletește, să ru-

Credință până la mormânt

Aceasta atâta însemnează, că soțul față de soție s'a legat cu jurământ la cununie, că în afară de dânsa nu va mai cunoaște altă femeie. La fel și soția în afară de bărbat. Legământ făcut în temelul hotărât al Scripturii: „Cinstită să fie căsătoria și patul nepurcat, căci pe curvari și preacurvari îi va judeca Dumnezeu“ (Evr. 15, 4.). Și tot la altar, când n'au pe nimeni între ei, Biserica cere pe seama miritor, ca Dumnezeu să le păziască traiul nealeșuit, ca viața lor dimpreună s'o petreacă fără de păcat. Tu mire să fii mărit „umblând în pace și plinind întru dreptate poruncile Domnului. Și tu mireasă să fii mărită, veselindu-te cu bărbatul tău, păzind marginile legii, că așa a binevoit Dumnezeu“. Numai purcezând în forma aceasta se poate păstra pacea, unirea și credința neștrămutată pe toată viața. Contrar se ajunge la hurduburdu, imprăștiindu-se ca făina orbilor, pentru a contracta poate amândoi câte un concubinaj, oprit de Mântuitorul sub pedeapsa păcatului de moarte: „Oricine își va lăsa femeia (cu care s'a cununat cum se cere) și va lua alta, preacurvește cu ea. Și femeia de-și va lăsa bărbatul și se va mărita după altul, preacurvește cu el“. (Marcu, 10, 11).

Și-acum o presupunere: Bunăoară că la un ospăț între miri se așează o ibovnică, ce se uită urât la mireasă, iar pe mire îl privește cu ochi dulci, care mire la rândul său vorbește pe acelaș ton cu ea, uitându-și cu totul de mireasă, — ce credeți, ce s'ar întâmpla? Decât că ibovnicii în tot cazul ar fi scupați

de nuntași, veselie transformându-se într-o scârbă ne mai auzită. Ori, cece ar fi așa de scârbos în ziua ospățului, tot la fel e de scârbos în oricare zi din viață, când ar mai trebui ca toate neamurile și vecinii să i acopere cu o ploaie de scuișături și fluerături, spre mai marea lor rușine.

Sau, care copil ar vrea să știe pe tatăl său o haimana, sau că mamă-sa e ușuratică? Desigur nici unul. Nu de mult un șofer dela Brașov era la al 3-lea ospăț al său. La masă se afla și fi-so din prima căsătorie, acum de 16 ani, ca elev de liceu. În tot timpul însă n'a putut gusta nimic din cele alese bunătați. De ce oare? Pentru că se gândea cu ochii înlăcrimați la mama lui, care cu siguranță că plângea și ea pe undeva.

Cu totul alta este viața în familiile cu credința conjugală păstrată până la mormânt, unde copiii nu cad pe gânduri cu dureri înăbușite, ca în cazul amintit. Acolo copiii se deprind cu unirea care face puterea; cu ajutorul împrumutat față de altul așa de bun la strămtorări; cu răspunderea, cu cinstea și cu adevărul, cari toate la un loc sunt pietrele de temelie ale omului, ale familiei, ale statului și ale lumii întregi. Până când divorțul distruge familia și cu ea și aceste temeuri de viață, în locul cărora se proptește păcatul, precum prin crepăturile temeliei dela casă intră năpârcile în pivniță, pe cari numai să le calci desculț îți mai trebuie.

Iată dară rostul credinței până la mormânt! Acești soți sunt vrednici de toată stima, pentru că mai întâi ei înșiși se știu respecta prin iubirea intimă pe care bărbatul n'o împarte nimănui, ci o dăruiește întreagă soției sale; iar ea o păstrează neatinsă pentru soțul ei. În acest înțeles a luat parte și Isus la ospățul din Cana Galileiei.

Iubirea împărțită și dată la unul sau la alta dedă pe soți la aprinderi murdare, dela cari până la chinurile sfâșietoare nu-i decât un pas.

Mântuitorule Bune, apără stâlpii familiei de asemenea amăgiri!

Păr. Octavian Fulicea

Semn de primăvară

Pe cărarea, care duce
Dela „Cruce”, la fântână,
Un cioban cântând din fluier,
Turma lui încet și-o mână.

Mai în sus, la via popii,
Doi ziuși cu sapa 'n mână,
Inceput-au curățitul
Viei pe la rădăcină.

Iar la râtul dela moară,
Mai în jos, pe fața mare,
Tras de doi boi, plugușorul
Inceput-a ca să are.

Colo sus, lângă pădure,
Pe un fag cu creanga rară,
Cânt-o mică păsărică,
Dând semnal de primăvară.

TRAIAN ISTRATE-FELDIOARA

Din război

Frunză verde de trifoi,
Cine-a declarat război.
Aibă inima ca noi.
Și odihna mea cea bună
Tot prin șanțuri și prin tină.

Frunză verde alămăi
Pe malul Murășului
M'a rănit un glonț de tun

La picioare și la mâni,
La spate și la plămâni.

Frunză verde de cicoare,
Ce să mă fac, frățioare,
Fără mâni făr' de picioare?
Cine 'n lume m'o 'ngrijii?
Surorile's maritate,
Maica-i slabă, nu mă poate;
Nevasta nu m'o primi,
Copilașii m'or dori.

Plângeți copilași în poartă,
Că rămâneți făr' de tată.

Frunză verde trei alune
Află maică despre mine,
Că sunt sănătos și bine,
Cu doctorii lângă mine.

Foaie verde și-o alună
Imi pune picior de gumă,
Și mână tot de cauciuc

Ce n'am avut de cându s.
Decât cu picior de gumă,
Mai bine mort în țărână.

Decât mână de cauciuc
Mai bine mort în pământ.

Frunză verde de drumos
Decât trup fără de os

Mai bine-un sicriu frumos.
Foaie verde și-un săbad

Asta-i scrisă de-un băiat
Care-a fost rănit de-un brand.

Plângeți mame și aflați
Căci feciorii zac în șanț.

Așteptați mame la porți,
Căci feciorii voști, morți

De tunuri și de grenade.
Vai, mă doare inima,

Să vă spun și comuna,
Oarba ceea deluroasă

Tare-a fost nenorocoasă.

Culeasă din popor de învățătoarea
VETURIA GHERGHINA

Note de drum de pe valea Secășului

În săptămâna trecută am vizitat comunele de pe valea Secășului din plasa Blaj. Vale bogată în terenuri arabile, foarte săracă în păduri și cu întinse terenuri degradate, cari arată rănile deschise ale pământului. Drumurile sunt rele, aproape nepracticabile.

Este absolut necesar, ca toate terenurile degradate să fie plantate cu oțetari și salcâmi, cari sunt potriviți și se găsește în număr mare în pepiniera Serviciului Silvic din comuna Roșia de Secaș.

Plantarea acestor terenuri vor fixa locurile, vor da lemne de foc și de lucru, vor opri formarea torentelor, vor da hrană albinelor, cari le vor transforma în miere binefăcătoare pentru oameni; clima regiunii se va schimba și ploile vor veni mai regulat. Deci este în interesul tuturor, ca toate terenurile degradate să fie plantate, iar plantațiile să fie îngrijite, pentru ca să se prindă și să se desvolte.

Lipsa pomilor fructiferi este generală numai ici colo, în grădina câtorva plugari mașinari se găsește pomi fructiferi frumoși. Dovezi vii că pomii merg destul de bine și în special caișii, piersecii, cireșii ș. a.

Pomii existenți sunt plini de cuiburi de omizi, crengi uscate și tot felul de boli, cari trebuiesc adunate, tăiate și combătute.

Sunt foarte puține grădini, în cari se găsește arbuști de strugurei, agriși și smeură. În comuna Colibi, n'am găsit deloc, nici chiar în grădina școlară.

Majoritatea grajdurilor sunt întunecase, vitele necurățite, lipsite de sfeclă de nutreț sau de porumb murat.

În comuna Tău, Părintele Cisteian dă un

Grăunțe sufletușii

Toate popoarele

Interesant e, că nu există popor pe fața pământului care să nu creadă în Dumnezeu. Acest adevăr l-a constatat încă înainte de 2000 de ani învățatul grec Plutarh, care spune într-una din scrierile sale: „Priviți în lumea largă și veți vedea orașe fără întărituri, fără știință, fără ocârmuitori; veți găsi oameni fără locuințe stabile, cari nu vor avea idei despre arte; dar nu veți da de nici o societate omenească fără credință în dumnezeire, de nici un oraș în care să nu fie sanctuar (biserică), în care să nu se folosească nici un fel de rugăciune, jertfă”.

În Egipt s'a zidit, înainte de nașterea Domnului cu 2600 ani, vestita piramidă (loc de înmormântare a vechilor regi ai Egiptului) a lui Cheops. Când învățații au început să sape la temelile acestei piramide, s'a dat de niște ruine de ale unei vechi biserici. Așadar și înainte de Cristos cu mii de ani se ridicau biserici în cinstea lui Dumnezeu.

Dacă plecăm spre Africa și ajungem între pitici, ori între Hotentoți, între Zulucakeri ori între Zambezi, popoare cari de cari mai sălbatice, pretutindenea vom găsi convingeri religioase. Uaele dintre aceste popoare vor cinsti mai mulți zei, dar nici unul nu va fi fără să creadă într-o ființă mai înaltă, mai presus de fire.

În Australia locuiesc Polinezii, un popor cât se poate de înalțat în cultură, bisericești însă au și ei și încearcă numai să le necinstești biserica și vei vedea ce vei păți. Tot asemenea vei afla biserici minunate și pe insulele malaieze, departe în Oceanul Pacific.

În Asia, între Tibru și Eufurat, acolo unde se spune că a fost leagănul omenirii, vei afla sute și mii de ruine de ale vechilor temple, iară între aceste ruine s'a aflat o inscripție cam de 6000 de ani, pe care e scris: „Tu singur ești mare. În cer și pe pământ se vestesc legile tale și ingerii sărută înaintea ta pământul”.

Hai, să vedem, ce găsim și în America,

frumos exemplu locuitorilor, având crescători de iepuri angora, cari ocupă loc puțin și cer cheltuială și muncă redusă, dând în schimb venituri de sute de mii anual.

Aproape sub toate ieslele grajdurilor din comuna Secășel copiii cresc 10—50 bucăți iepuri de casă pentru distracții, fără să consume carnea lor, care este foarte gustoasă și hrănitoare.

Comuna Ohaba, e în plin progres, locuitorii au mașini de semănat, pluguri de fier, prășitoare sistematice, pe câmp aplică o rotațiune rațională de 3 ani cu plante de nutreț. Peste 85 de plugari sunt abonați la revista agricolă „Ogorul Românesc” și e în curs construcția grajdului comunal.

Plugari și intelectuali de pe valea scumpă a Secășului și depe toate văile țării, plantați dealurile golase, reparați-vă drumurile, cultivați pomi și arbuști fructiferi, faceți-vă căși și grajduri sănătoase, creșteți vite de soi și țineți-le bine și curate, creșteți iepuri pentru lână și carne, albine cari polenizează florile și dau o miere hrănitoare, cultivați zarzavaturile pentru nevoile gospodăriei și pentru vânzare, cetați cărți și reviste agricole, deoarece numai în felul acesta veți ajunge la situații mai bune și veți fi respectați de străini.

Ing. Agr. VICTOR RUSU

nu cumva să spună cineva că nu am umblat prin toate părțile pământului. Dar nici acolo nu vei găsi între Indieni, Negri și Eschimeși un singur popor care să nu cinstească o ființă mai înaltă și atotputernică.

Fapt e prin urmare că toate popoarele vechi și nouă, culte și barbare, au avut și au o credință în Dumnezeu. Toate aceste popoare așadar au simțit și simțesc în sufletul lor că există o ființă preainaltă și veșnică, atotputernică și dreaptă, care răsplătește binele și pedepsește răul. Iar această împrejurare este cel mai sigur semn și cea mai bună dovadă că există Dumnezeu.

Iar acest Dumnezeu va pedepsi cu siguranță pe toți cei ce și bat joc de el. Nimenea nu va scăpa de mânia lui cea dreaptă.

Părintele Iuliu

Două cărțile cari trebuie citite

Am primit la redacție două cărțile, una de format mai mare, scrisă pentru cărturari, și alta mai mică, scrisă pentru țărani. Amândouă însă vorbesc despre același lucru.

Cea dintâi e scrisă de vestitul profesor universitar Dr. Al. Borza, astăzi rector al Universității din Cluj-Sibiu și poartă numele: „O problemă fundamentală pentru Biserica și Neam: Copil” și formează Nr. 11 din Biblioteca A. G. R. U. pentru intelectuali. A doua e scrisă de Păr. prepozit Dr. Nicolae Brnzeu din Lugoj și poartă titlul: „Ne plere neamul... Triste povești din Petrești”, e scoasă în ediția a doua și formează Nr. 11 din Biblioteca populară A. G. R. U.

În amândouă aceste cărțile ni-se arată marea primejdie ce ne amenință neamul: păcatul cel mare al uciderii copilului în pântecul mamei adecă al avortului. Ni-se atrage atențiunea că în Banat mor mai mulți Români decât se nasc. În vreme ce toate celelalte neamuri se înmulțesc, noi Românii ne împușinăm zi de zi și an de an; că veniva vremea, și nu mai este departe, când locul nostru — mai întâi în Banat, apoi în Ardeal și mai târziu și în Vechiul Regat — îl vor cuprinde alte popoare, iar aceasta numai și numai din vina noastră, din cauză că nu avem copii mulți, cum au avut părinții, moșii și strămoșii noștri.

Amândouă aceste cărțile ne atrag atențiunea asupra acestui mare păcat, care ne va nimici nu peste mult neamul, dacă nu se vor pune pe gânduri toți cei ce mai au cea mai mică dragoste față de Neamul Românesc și nu vor curma răul.

Citiți neapărat, atât cărturarii, cât și țărani, aceste cărțile, că numai în forma aceasta vă veți putea convinge de marea primejdie ce ne paște.

Amândouă cărțile sunt tipărite la G. Matheiu în Timișoara și se pot procura prin oricare librărie.

O femeie arde de vie. Femeia Leopoldina Barof din București nu avea lemne. Se încălzea deci la o lampă de petrol. Cum era și bolnavă, zilele trecute a lovit din nebagare de seamă lampa, care s'a răsturnat și s'a aprins. Focul a cuprins mai întâi cearceaful dela patul în care zăcea, dela care s'au aprins toate hainele, iară biata femeie a ars de vie, murind între chinuri groaznice. Sărăcia câte nenorociri nu aduce cu sine!

Germanii ucid pe Danezi. De curând au fost executați de către Germani 10 Danezi în orașul Copenhaga, iar acuma mai nou au mai ucis încă 5. Ei au fost osândiți la moarte și executați, pentru că ar fi lucrat împotriva Germanilor.

Cum stă lumea și țara

Isprăvile armatei române

Frontul cel mai greu e fără îndoială al armatei române, fiindcă în Cehoslovacia, unde luptă feciorii noștri, sunt munți înalți și viscole puternice însoțite de valuri de zăpadă. Cu toate acestea ei fac vitejii peste vitejii, ca de pildă batalionul de infanterie comandat de maiorul Pop Ovidiu care a fost lăudat cu ordin de zi. Armatele noastre au cucerit săptămâna trecută, împreună cu armatele rusești, impertantul nod de comunicație Zvolan și mai multe alte localități.

Frontul din răsărit

Trupele rusești luptă în orașul Danzig, care se află aproape de gura Vistulei care se varsă în Marea Baltică. Tot asemenea de îndârjite sunt luptele și în orașul Breslau din Silezia Orientală. Pe celelalte fronturi răsăritene vitezele armate roșii au ocupat mai multe localități, au bombardat căile ferate și șoselele, au făcut mulți prizonieri și au capturat o mulțime de tunuri și tancuri germane.

Frontul din Apus

Englezii și Americanii au trecut Rinul, ceea ce este o mare isbândă. În cursul luptelor ele au nimicit 24 de divizii germane și au luat peste 100.000 prizonieri germani. La Remagen, unde au trecut armatele aliate Rinul, și-au întărit tot mai mult pozițiile, deși Germanii luptă cu disperare și cu mare vitejie, ca omul care-și vede pierdut tot ce a agonisit o viață întregă. Au fost cucerite orașele Coblenz și Solingen. Coblenz se află lângă Rin și Mozel, are aproape un milion de locuitori și este vestit pentru vinul său bun. Solingen

se află tot în apropiere de aceste două râuri și este vestit în toată lumea pentru fabricile sale de oțel și mai ales pentru briciurile și cuțitele sale.

Frontul de răsărit și cel de apus numai la o depărtare de 500 km. unul de altul, așa că Germanii își văd cu ochii prăbușirea.

Bombe de 10.000 kgr.

Englezii au pregătit de curând bombe îngrozitor de mari. Ele sunt de 10 metri de lungi și de un metru și jumătate de groase, iară greutatea lor e de 10.000 kgr., adecă cât un vagon încărcat. Își poate închipui oricine, ce grozăvie produc aceste bombe acolo unde cad.

Condițiile de revenire ale Transilvaniei de Nord

sunt: de a asigura pe teritoriul Transilvaniei 1) dreptul naționalităților, 2) ordinea și liniștea și 3) funcționarea normală a instituțiilor în interesul frontului comun.

D-l A. I. Vâșinski a plecat la Moscova

În ziua de 14 Martie d-l A. I. Vâșinski a dat o masă de rămas bun membrilor guvernului român și apoi, în ziua de 15 Martie, a plecat spre Moscova.

Germanii au cerut pace

Ziarele englezești aduc știrea că Germanii ar fi cerut pace dela reprezentanții Angliei la Stockholm. Se înțelege dela sine, că pacea cerută nu li-se va da, decât atunci, când va abzi Hitler și toți ai lui. Cel puțin aceasta este hotărârea celor trei mari, luată la Ialta.

Nr. 1000—1945

Concurs la ajutoare

Publicăm concurs cu terminul de 15 Aprilie 1945 pentru împărțirea de ajutoare din fundațiunile arhidiecezane pe anul școlar 1944—45.

I. Fundațiunea Alexandru Șterca Suluțiu

1. a) șase (6) ajutoare à 30.000 Lei
- b) patru (4) ajutoare à 25.000 Lei
- c) douăsprezece (12) ajutoare à 20.000

pentru tineri cari studiază la facultățile de litere, drept, medicină, științe, la politehnică, academia comercială și agricultură.

2. Unsprezece (11) ajutoare à 10.000 Lei pentru elevi de liceu din cursul superior.

3. Șasesprezece (16) ajutoare à 7.500 Lei pentru elevi de liceu curs inferior.

La împărțirea ajutoarelor arătate mai sus vor fi preferiți consăngenii fondatorului, conform literelor fundaționale.

II. Fundațiunea Vancea Casa Arhidiecezană

1. trei (3) ajutoare à 15.000 Lei pentru tineri cari studiază la Universități.

2. trei (3) ajutoare à 10.000 pentru tineri cari studiază la Academii.

3. opt (8) ajutoare à 5000 Lei pentru elevi cari studiază la liceul „Sf. Vasile cel Mare” din Blaj.

4. zece (10) ajutoare à 3000 Lei pentru elevi dela școala normală de învățători din Blaj.

5. nouă (9) ajutoare à 5000 Lei pentru elevi cari studiază la școalele secundare de fete din Blaj, având preferință fiicele de preoți arhidiecezani.

6. douăzeci (20) ajutoare à 3000 Lei pentru ucenici de meserii.

III. Fundațiunea Ioan Micu Moldovan

1. optsprezece (18) ajutoare à 30.000 Lei destinate tinerilor cari urmează Universitatea.

2. șasesprezece (16) ajutoare à 10.000 Lei pentru elevi cari urmează școli secundare de orice categorie.

Consăngenii fondatorului vor avea preferință.

VI. Fundațiunea Augustin Laday

1. zece (10) ajutoare à 15.000 Lei destinate tinerilor cari urmează Academii.

2. zece (10) ajutoare à 5000 Lei cu preferință pentru tineri cari se pregătesc pentru cariere industriale, comerciale, tehnice și agronomice.

* * *

De ajutoarele enumerate mai sus vor putea beneficia tineri români uniți care dau dovadă de purtare bună și progres la studii.

Cererile pentru aceste ajutoare se vor înainta până la data 15 Aprilie 1945 Ordinariatului Arhiepiscopesc din Blaj, însoțite de următoarele documente:

1. Certificat școlar pe anul 1943—44, din care să rezulte situația școlară a petentului, (examene luate și restante).

2. Extras de botez dela parohul locului.

3. Certificat de frecvență în care se va menționa dacă petentul este bursier al școlii și dacă beneficiază și de alte ajutoare în natură sau bani.

4. Certificat despre starea materială a părinților.

5. Studenții universitari vor arăta dacă

fac parte din A. S. T. R. U. și au activat în cadrele Asociației.

6. Pentru dovedirea *consăngenității* cu fondatorul se vor anexa certificate dela oficiul parohial sau dela alte autorități, împreună cu schema genealogică, din care să rezulte gradul de înrudire.

Blaj, din ședința consistorială ținută la 3 Martie 1945. 9 (1-1)

Știrile săptămânii

Sala cinel celei de taină adevărată sala aceea în care a mâncat Domnul nostru Isus Cristos cina cea din urmă cu apostolii săi, se află până acuma în mâinile mohamedanilor. Acuma e vorba s'o cumpere catolicii americani cu prețul de 4 milioane și jumătate dolari.

Apa mai scumpă decât aurul. Pe insulele canarice, cari se află în Oceanul Atlantic nu departe de coasta apuseană a Africei de Nord, apa este foarte rară și greu de aflat. Pământul este pietros și nu plouă decât din Noemvrie până în Martie. În vremea aceasta fiecare proprietar se asigură cu apă, și anume făcând fântâni adânci de beton, în cari se păstrează bine apa. Acolo se vinde apa pe bani foarte scumpi, iară autoritățile pedepsesc aspru pe cei care speculează apa. Tinerii cari se însoară se interesează dacă viitorul socru are sau nu apă destulă pentru casă și chiar și de vânzare. În orașul Arnacs este până și o bursă de apă, adevărat un oficiu, unde se înțeleg negustorii, cu cât să vândă apa. Și uneori apa ajunge la prețuri mai mari chiar și decât aurul.

Biserica cea mai lungă din lume este fără îndoială catedrala sf.-lui Petru din Roma, și anume de 186 metri și 36 centimetri. Apoi urmează catedrala sf. Pavel din Londra care are 152 m. Catedrala din Florența (Italia) este de 149,28 metri de lungă, cea din Reims (Franța) 138,69 metri, cea din Köln (Colonia, Germania) de 134,94 metri, iară „Hagia Sophia“ (= Sfânta Înțelepciune) din Constantinopol de 109,57 metri. Pe podelele catedralei sf. Petru din Roma e arătată cu câte o tablă de aramă galbenă lungimea fiecărei dintre aceste catedrale, ca să se poată vedea deosebirea.

Moartea unui profesor universitar. Zilele trecute s'a stins la București profesorul Dr. Ion Rădulescu Pogoneanu, care a propus la universitatea din București pedagogia practică și istoria pedagogiei și a fost directorul Seminarului Pedagogic Universitar „Titu Maiorescu“. Astăzi, când o seamă de cetățeni prețuesc atât de puțin pe oamenii învățați, cuvine-se a ne aduce aminte de oamenii noștri de seamă, cari au făcut fală numelui de român.

Sfredeliri în ghița veșnică. În părțile polilor de nord și de sud, ghița e grozav de groasă. La Spitzberg de pildă e de 150 metri de groasă, iară în Grönlanda chiar de 300. Insula Spitzberg, care se află la mieznoapte de Norvegia, este vestită pentru cărbunii de piatră ce se află acolo. Acuma se sfredește ghița și în Grönlanda, care se află la mieznoapte de America de Nord, ca să se vadă, nu cumva se va afla și acolo ceva piatră scumpă. Nu s'a putut ajunge însă decât până la 50 de metri, fiindcă ghița nu lasă să intre sfredelul. Mai nou un inginer a aflat un metod sigur de a pătrunde la adâ-

cime, lăsând să pătrundă la sfredel aburi fierbinți, cari desghiață în jurul lui ghița. În forma aceasta te miri la ce descoperiri de pietri scumpe se va ajunge și oamenii se vor grăbi a se așeza pe plaiurile acelea.

Un dar frumos. Păr. Ioan Boteiu din Ghirișu ne-a trimis ca ajutor la gazetă nu mai puțin de 10.000 lei, cel mai bogat dar pe care l'am primit cândva dela un cetitor. În vremurile acestea grele pentru gazeta noastră, când peste 4000 de abonați ne-au tras chiulul, păgubindu-ne cu milioane de lei, darul Păr. Ioan Boteiu este foarte bine venit și dovedește o dragoste deosebită pentru gazeta noastră. Noi îi mulțumim pe calea aceasta, asigurându-l că vom lucra până ne va cădea condeiul din mână la această gazetă.

Să lărgesc școlile din Blaj. Zilele trecute a plecat spitatul precum și comandamentul răsesc din Blaj, eliberând vechiul nostru Liceu, Internatul „Vancean“ de băieți și Școala Urbană de Gospodărie. În forma aceasta școlile noastre se vor lărgi din nou, bineînțeles însă că numai după ce se vor fi făcut reparaturile de lipsă, cari însă poate să dureze vreo câteva luni.

Domnii acționari ai băncii „Victoria“ din Agrișteu sunt convocați la adunarea generală ce se va ține în ziua de 8 April 1945, în biroul băncii. 7 (1-1)

Salariile nu vor fi sporite. Guvernul a hotărât că salariile nu vor mai fi sporite. În schimb se va face tot ce se poate, ca să se ieftinească viața. Într'adevăr sporirea salariilor aduce scumpete tot mai mare. De aceea guvernul, sperăm, că va lua măsurile cele mai aspre pentru ieftinirea traiului.

La București se vinde și carne de măgar. Părțile marginase ale Bucureștilor au o măcelărie, în care se vinde carne de cal. Măcelăria este a dlui Al. Stamate. Aflăm din „Gazeta Municipală“ din București că zilele trecute dl Al. Stamate a tăiat cu mâna proprie și o măgăriță.

Ca un trăsnet din senin a venit nenorocirea asupra unor familii din București. D-l Al. Georgescu și J. Quais mergeau spre casă, dimpreună cu soțiile lor, pe strada Justiției, când deodată s'au auzit două pușcături și amândoi bărbații, cari mergeau înainte, au căzut morți pe loc. La strigătele desnădăjduite ale celor două soții s'a adunat lumea și poliția, dar nu s'a putut constata, cine i-a omorât. Toată lumea a rămas foarte mâhnită pe urma acestei crime.

Serviciul Cultural al Cercului Teritorial. Marele Stat Major a înființat pe lângă fiecare Cerc Teritorial câte un cerc cultural județean, care are menirea de a răspândi la orașe, dar mai ales la sate, „Gazeta Luptătorilor“ și de a da tot ajutorul invalizilor, orfanilor și văduvelor de războiu. În legătură cu aceasta îi rugăm pe cetitorii noștri, să sprijinească cu toată dragostea pe militarii cari se vor prezenta în fața lor ca trimiși ai Serviciilor Culturale dela Cercurile Teritoriale.

1000 Lei ciorba de miel. La București s'a vândut porția de ciorbă de miel cu 1000 Lei. Lăcomia oamenilor e într'adevăr îngrozitoare. Îți stă mintea în loc, ce este în stare să facă omul fără Dumnezeu, pentru a se îmbogăți cât mai iute. Dar tocmai de aceea trebuie luate măsuri cât mai grabnice și cât mai aspre pentru pedepsirea acestor lacomi.

Bântue tuberculoza în Grecia. Ministrul sănătății din Grecia a declarat că în Grecia au murit un milion de oameni din cauza războiului, iar acuma 15 din 20 de fete între 18 și 20 de ani sunt bolnave de tuberculoză, pe urma foametei ce bântue în această țară.

Ajutor la gazetă am primit dela următorii cetitori: Gligor Alex. Aiud 200 lei, Prof. Ieronim Păstrav Aiud 300 lei, Of. paroh. Aiud I și Aiud II 600 lei, Ioan Suciș Aiud 300 lei, Gheorghe Verzea Aiud 1000 lei, Toma Câmpian Aiud 200 lei, Ana Cocis sanat. Aiud 500 lei, Dr. Albini adv. Aiud 500 lei, Liviu Văcar com. Aiud 500 lei, Gligor Mărginean Aiud 200 lei, Dan Lazar Aiud 200 lei, Partenie Sima Aiud 200 lei, Vasile Naghiu Aiud 200 lei, Ioan Florea comerciant Aiud 300 lei, Ioan Onac com. Aiud 500 lei, Ovidiu Udrea Aiud 500 lei, Pr. Ștefu Teiuș 800 lei. Le mulțumim tuturor din toată inima. Bună Dumnezeu să le răsplătească înmii.

Poșta gazetei

Preot Dumitru Poștar, Com. Râu Alb. Am primit 1000 lei, din care am introdus 200 pe anul 1944 și 800 pe 1945. Mai aveți de plătit pe 1945 lei 200.

Turcu Petru Livadia de câmp. Am primit 1800 lei și am trecut la amândoi pe anii 1945. La unul câte 900 lei și câte o sută din suprasolvirea care ați avut-o. Așa că sunteți achitați amândoi pe anul 1945.

Pastina I. a lui Mănase Ciunga. Ne-ați achitat abonamentul pe jumătate de an, 500 lei pe 1945.

Augustin Stupariu Șorogștin. Suma de 1000 lei care ați trimis-o am primit-o. S'a achitat din ea 500 pe 1944 și 500 pe 1945. Mai aveți de plătit 500 pe 1945.

S. Hașegan 10719. Bani i-am primit, dar calendar nu vă putem trimite, fiind epuizat din luna Ianuarie. Lei 500 i-am fost trecut ca ajutor la gazetă, dar acuma îi vom transpune la tipărirea operelor lui I. Mureșanu.

Pr. Gavril Branea. Am primit Lei 1500 și introdus la nr-ii 15088 și 1806. D-l Sictcu a achitat pe anul 1944.

Pr. D. Sălăgean Copăcel. Am primit și banii și tabloul alăturat.

Pr. Barna Mihai Hamba. Am primit lista cu abonajii noi și de azi înainte vă trimitem gazeta regulată. Vlad Ioan a achitat pe anul 1944, dar pe anul 1945 nu.

Paroh. G. Irimie Plaiuri. Am primit banii și i-am introdus la fiecare după cum ați scris. Mircea Popa mare de achitat pe anul 1944 Lei 250. Vă rugăm să insistați ca să-i trimită cât mai curând.

D-na S. Sălăgian 9455. Am primit Lei 1000, din care Lei 500 am introdus pe anul 1944 și Lei 500 pe 1945. Regretăm, dar numerii ceruți nu-i mai avem.

Octavian Miron pretor Luduș. Am primit Lei 1000 în 28/II 1945 și i-am introdus la d-na Aurelia Miron nr. 5092 pe anul 1944 Lei 100 și 1945 Lei 300.

Grigoraș Marcu 12602. Am primit Lei 1000.

Oficiul parohial Ohaba-Forgaș. Am primit Lei 5000 și i-am introdus la următorii abonați: M. Pordea Lei 700 pe 1944, St. Ivan Lei 700 pe 1944, Șt. Drinovani Lei 700 pe 19 4, P. Sârbu Lei 700 pe 1944 și 375 pe 1945, I. Sârbu Lei 700 pe 1944 și 375 pe 1945. Of. parohial rom. u. Lei 375 pe 1945, Gheorghe Neca curator Lei 375 pe 1945.

Pr. Zaharie Ștefu Poiana. V'am trimis numai 29 exemplare din gazetă, fiindcă în 9 Febr. a. c. s'au returnat 8 ex. Vă rugăm să cercetați, cine a returnat cele 8 ex.

Cantorului Român unit Racovița. Bani i-am primit. **Pr. A. Rusu** Tăgșoru. Am primit Lei 4200 în 24/II 1945 și i-am introdus la nr-ii 9782 și 14648.

Pr. Petru Anca Turda Fabrici. Numerii dela 1 Ianuarie nu-i mai avem.

Victor Meteș Timișoara. Sunteți achitați pe anul 1945.

Pol Vasile cantor. Am primit bani 1200 Lei, din care 1000 Lei i-am introdus pe anul 1945 și 200 Lei pentru ajutor.

Niculai E. Ferr Sângeorge. Bani pe cari i-ați trimis i-am introdus pe anul 1944 Lei 205 și pe anul 1945 Lei 310, așa că mai aveți de plătit pe anul 1945 Lei 690.

Oficiul parohial Ciugud. Ce e trei abonamente noi pe care le-ați trimis le-am introdus la fiecare abonat câte 800 Lei. Mai este de plătit la fiecare câte 200 Lei pe 1945. Ziarul dela noi se trimite regulat.

Lantof Remus, Vaidei. Cei 1300 Lei i-am primit și i-am introdus 1000 Lei pe anul 1945. Calendar nu avem. 300 Lei i-am trecut la ajutor.

Naneș Ioan, Ludușor. Psaltirea s'a epuizat. Sfânta Scriptură a Testamentului Nou costă legată Lei 500 plus porto poștal. Școala de cantri nu se deschide cu una cu două, până la pace.